

VODE

U sklopu Službe za epidemiologiju, zdravstvenu ekologiju, socijalnu medicinu, zdravstveno informiranje i zdravstveni odgoj Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije je i Higijensko-analitički laboratorij. Jedna od osnovnih zadaća laboratorija je praćenje i analiza zdravstvene ispravnosti vode za piće, vode za šport i rekreaciju (bazenske i morske vode) i dijela otpadnih voda, te predlaganje mjera za zaštitu voda na području Županije.

U ovom broju Vjesnika prikazujemo Vam dio koji se odnosi na praćenje i kakvoću morske vode na području naše Županije.

Plaža Hotela "Belvedere"

Morska voda

Prema programu zaštite okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP) istaknuta je posebna važnost očuvanja zatvorenih mora i njihovih priobalnih područja. Tako su i Mediteran, a s njim i Jadran, u Barceloni 1975. proglašeni kao posebno područje. U okviru Programa za procjenu i kontrolu zagađenja mora u Sredozemnom moru (MED POL Phase III) nastali su nacionalni programi monitoringa sredozemnih zemalja. U sklopu našeg nacionalnog programa i u našoj Županiji provodi se praćenje sanitarne kakvoće mora na morskim plažama.

Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN 33/96) propisuje standarde i način kontrole mora i usklađena je sa Direktivom EU o vodi za kupanje i smjernicama za kakvoću mora za kupanje u Sredozemlju. Standardi iz Uredbe strožiji su od standarda Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP).

Uredbom je određena učestalost ispitivanja. Uzorci se uzimaju najmanje svakih 15 dana od 1. svibnja do 30. rujna. Ispitivanje mora na plažama obuhvaća terenska i laboratorijska ispitivanja.

Na terenu prilikom uzorkovanja mora bilježiti se meteorološki podaci (naoblaka, datum posljednjih oborina, smjer i jačina vjetrova, temperature zraka i mora, stanje mora) i izgled mora (vidljiva boja, prozirnost, vidljiva plivajuća otpadna tvar, mineralne masnoće, vidljive suspendirane tvari i dr.).

Laboratorijskim ispitivanjima određuju se mutnoća vode, pH i mikrobiološki parametri. Mikrobiološki parametri smatraju se najznačajnijim indikatorima zagađenja mora sanitarno-fekalnim otpadnim vodama.

U 2001. godini u Higijensko-analitičkom laboratoriju Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije ispitan je 801 uzorak s 80 plaža prema Programu utvrđivanja kakvoće mora na morskim plažama što ga donosi Županijska skupština. U Tablici 1. prikazani su rezultati ispitivanja kakvoće mora u 2001. godini prema području ispitivanja.

Tablica 1. Rezultati ispitivanja uzoraka mora prema pojedinim gradovima i općinama u 2001. godini.

Grad/Općina	Broj točaka ispitivanja	Ukupno uzoraka	Uzorci koji ne udovoljavaju Uredbi	
			Broj	%
Konavle	5	50	1	2,0
Župa dubrovačka	4	40	1	2,5
Dubrovnik	26	266	15	5,6
Dubrovačko primorje	3	30	2	6,6
Ston	2	20	1	5,0
Janjina	1	10	0	0,0
Orebić	7	70	1	1,4
Trpanj	2	20	0	0,0
Mljet	5	50	3	6,0
Lastovo	3	27	0	0,0
Korčula	6	60	3	5,0
Lumbarda	3	30	0	0,0
Smokvica	1	10	0	0,0
Blato	2	20	0	0,0
Vela Luka	3	28	0	0,0
Opuzen	1	10	0	0,0
Slivno	5	50	3	6,0
Ukupno	80	801	27	3,4

Konačna ocjena kakvoće mora na kraju sezone, tj. nakon deset ispitivanja u 15-dnevnim intervalima provodi se prema mikrobiološkim standardima Uredbe, kriterijima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Smjernicama za kakvoću mora za kupanje Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP).

Prema tim kriterijima more svrstano u četiri kategorije:

1. More visoke kakvoće (a)
2. More podobno za kupanje
3. Umjereno zagađeno more
4. Jače zagađeno more

U 2001. godini u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 17 plaža imalo je more visoke kakvoće i 55 plaža more podobno za kupanje. Na 8 plaža more nije zadovoljavalo kriterije Uredbe, ali je prema kriterijima WHO/UNEP-a pogodno za kupanje. Niti jedna plaža nije ušla u kategoriju jače zagađenog mora.

Tablica 2. Kakvoća mora za kupanje na kupalištima u Dubrovačko-neretvanskoj županiji za 2001. godinu

Gradovi/ Općine	Kupališta	Broj uzoraka mora				
		Ukupno	visoke sanitarne čistoće	dobre sanitarne čistoće	umjereno onečišćeno	zagađeno
Dubrovnik	Bijele stijene-Lokrum	10	9	1	-	-
	Portoč-Lokrum	10	7	3	-	-
	Hotel "Belvedere"	10	9	1	-	-
	Hotel "Villa Dubrovnik"	10	7	3	-	-
	Hotel "Argentina"	11	6	3	-	2
	Hotel "Excelsior"	12	4	6	2	-
	Banje	11	2	5	2	2
	Šulić	12	1	8	2	1
	Danče	10	7	3	-	-
	Hotel "Bellevue"	10	4	6	-	-
	Hotel "Libertas"	10	5	5	-	-
	Hotel "Dubrovnik Palace"	10	10		-	-
	Hotel "Vis 2"	10	9	1	-	-
	Uvala Lapad	10	4	6	-	-
	Hotel "Dubrovnik President"	10	3	7	-	-
	Čopacabana	10	5	5	-	-
	Štikovica	10	5	5	-	-
	Veliki Zaton	10	3	7	-	-
	Mali Zaton	10	5	4	1	-
	Orašac	10	9	1	-	-
	Trsteno	10	10		-	-
	Donje Čelo-Koločep	10	2	7	1	-
	Lopud	10	4	4	1	1
Suđurađ	10	7	3	-	-	
Šipanska Luka	10	10		-	-	
Uvala Brsečine	10	8	2	-	-	
Korčula	Hotel "Bon Repos"	10	6	4	-	-
	Hotel "Park"-KPK	10	9	1	-	-
	Sveti Nikola	10	9	1	-	-
	Žrnovska Banja	10	10		-	-
	Račišće	10	7	3	-	-
	Badija	9	7	2	-	-
	Ispod zidina	10	8	2	-	-
Opuzen	Ušće	10	3	7	-	-
Blato	Prižba	10	8	2	-	-
	Prišćapac	10	9	1	-	-
Dubrovačko primorje	Hotel "Osmine"	10	6	4	-	-
	Uvala Janska	10	4	4	-	2
	Uvala Budima	10	7	3	-	-
Janjina	Sreser	10	8	2	-	-
Konavle	Molunat	10	8	2	-	-
	Hotel "Croatia"	10	7	3	-	-
	Hotel "Albatros"	10	5	5	-	-

Tablica 2. nastavak 1. Kakvoća mora za kupanje na kupalištima u Dubrovačko-neretvanskoj županiji za 2001. godinu

Općine	Kupališta	Broj uzoraka mora				
		Ukupno	visoke sanitarne čistoće	dobre sanitarne čistoće	umjereno onečišćeno	zagađeno
Konavle	Hotel "Supetar"	10	1	9	-	-
Lastovo	Sv. Mihovil	9	4	5	-	-
	Rt Zaglav	9	5	4	-	-
	Skrivena luka	9	7	2	-	-
Lumbarda	Uvala Pržina	10	8	2	-	-
	Bilin žal	10	8	2	-	-
	Uvala Tatinja	10	10		-	-
Mljet	Sobra	10	2	6	2	-
	Polače	10	3	6	-	1
	Hotel "Odisej"-Pomena	10	8	2	-	-
	Kod mosta-Veliko jezero	10	9	1	-	-
	Skalinada-Malo jezero	10	8	2	-	-
Orebić	Trstenik	10	7	3	-	-
	Trstenica	10	7	2	1	-
	Kupalište Orebić	10	8	2	-	-
	Hotel "Bellevue"	10	6	4	-	-
	Kućište	10	8	2	-	-
	Viganj	10	9	1	-	-
	Lovište	10	9	1	-	-
Slivno	Klek	10	7	3	-	-
	Duboka	10	8	2	-	-
	Komarna	10	7	2	1	-
	Blace	10	4	4	2	-
	Duba	10	8	2	-	-
Smokvica	Hotel "Feral"	10	8	2	-	-
Ston	Prapratno	10	7	2	1	-
	Žuljana	10	9	1	-	-
Trpanj	Hotel "Faraon"	10	5	5	-	-
	Uvala Luka	10	9	1	-	-
Župa dubrovačka	Hotel "Plat"	10	6	4	-	-
	Mlini	10	-	9	-	1
	Striježica	10	6	4	-	-
	Srebreno	10	6	4	-	-
Vela Luka	Hotel "Posejdon"	10	2	8	-	-
	Proizd	9	9	-	-	-
	Hotel "Adria"	10	7	3	-	-

Na plažama gdje se godinama ponavljaju loši rezultati, koji prelaze granične vrijednosti Uredbe inspektori zaštite okoliša trebaju izdati rješenje za zabranu kupanja, a subjekti koji gospodare plažama moraju postaviti ploču zabrane kupanja dok se ne uklone uzroci onečišćenja mora.

Zadnjih godina u Europi, a i svijetu, na osnovu prikupljenih saznanja iz monitoringa, doneseni su razni dokumenti, a u pripremi je i nova EU Direktiva za vodu za kupanje. Novi pristup za monitoring ima za cilj:

- brzo i učinkovito reducirati rizik za ljudsko zdravlje
- klasificirati vode za kupanje na osnovu fekalnog zagađenja
- uz mikrobiološko testiranje uzeti u obzir i podatke koji se odnose na izvore i transmisiju zagađenja
- učestalost uzorkovanja prilagoditi u odnosu na rizik
- obavješćivanje javnosti

U Smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije uveden je pojam "Upravljanje plažom" ("Beach Management") i unesen je u prijedlog nove EU Direktive. Time bi se postigao cilj da se na osnovu inicijative "menagementa", uključujući i sanitarnu inspekciju, smanji rizik za zdravlje kupaca provođenjem preventivnih mjerenja za definiranje mjesta rizika, označavanjem takvih mjesta, reduciranje rizika intervencijama što je brže moguće te provođenjem dugoročnih sanirajućih akcija, kao što je investiranje u infrastrukturu.

Na osnovu provođenja monitoringa na plažama hrvatskog Jadrana subjekti koji su direktno uključeni u provedbu Programa došli su do zaključka da postojeća Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN 33/96) ima mnoge nedorečenosti, te je u tijeku izrada nove Uredbe.

KORIŠTENJE MEDIJA U ZDRAVSTVENOM PROSVJEĆIVANJU

Iza nas je nekoliko značajnih datuma koje smo obilježili na lokalnoj radio-postaji Metković. Taj medij je vrlo značajan u zdravstvenom prosvjećivanju koje je jedna od važnih zadaća liječnika ZZJZ.

Svjetski dan zdravlja imao je slogan: "**Kretanjem do zdravlja**".

Slušateljima su prezentirani podaci o širenju kroničnih nezaraznih bolesti (KNZB), koje se ponašaju epidemijski. Informirani su o vrstama KNZB i čimbenicima koji ih uvjetuju. Kako se uzročni čimbenici dijele na one na koje ne možemo utjecati (npr. genetski) i na one koje možemo osobno kontrolirati, ideja je bila poučiti ih što je bitno i na koji način ih se može imati pod kontrolom. Kako je kretanje jedan od važnih čimbenika ove druge skupine izabrano je i za slogan ovogodišnjeg Svjetski dan zdravlja.

Da bismo s teorije odmah prešli i na praksu imali smo nagrade za one koji prvi dođu u prostore radio-postaje na «rolama» i za slušatelje koji su točno odgovorili na pitanja u svezi promocije zdravlja i prevencije KNZB kretanjem. Nagrada je bila majica našeg Zavoda sa sloganom.

Majčin dan smo proslavili 12. svibnja. To je bila prigoda da preko medija progovorimo o uspješnom roditeljstvu. Potaknuli smo majke, ali i očeve, jer je majčinstvo i očinstvo neraskidivo vezano. Činjenica je da samo zadovoljan roditelj može biti uspješan roditelj i odgajatelj. Zato je bilo važno potaknuti roditelje da preispitaju kontrolu nad osobnim životom. Zapitali smo ih: "**Koliko osoba Vas voli onako kako biste Vi željeli biti voljeni?**" Predložili smo da isto pitanje postavimo svojim članovima obitelji. Da bi komunikacija unutar obitelji bila uspješna važno je da jedni za druge saznaju na koji način žele da im se pokaže ljubav.

Značajno je da roditelji shvate da se sreća može ostvariti samo u životnim ulogama: roditelj, muž, žena, dijete, radnik, umirovljenik itd. A sve te životne uloge zapravo su komunikacija s

drugim osobama. Ako dijete ne ostvari sreću u svojoj ulozi pokušat će je tražiti negdje drugdje, pa i u ovisnostima. Činjenica da sreću ne može naći van svojih komunikacijskih uloga neće ga spriječiti da postane ovisnik. Zato je važno da roditelji, učitelji i svi koji odgajaju dijete i mladog čovjeka budu magnet koji će ih privući k sebi upravo **djelotvornim metodama komunikacije**: prihvaćanjem, aktivnim slušanjem, ohrabrivanjem, podržavanjem, pregovaranjem, vjerovanjem, poštovanjem. Jednako je značajno izbjegavati "**sedam smrtnih grijeha**" svakog odnosa, a to su okrivljavanje, prigovaranje, kažnjavanje, kritiziranje, žaljenje, prijetnje, potkupljivanje.

Teško je mijenjati stare navike i krivo ukorijenjene poglede na odgoj. **Ali roditelj mora znati da će jedino djelotvornim metodama komunikacije postati magnet za svoje dijete.** Isplati li se promisliti, odlučiti i promijeniti ?

Dobra komunikacija je osnova u **prevenciji stresa**, a znamo da je stres jedan od uzročnika kroničnih nezaraznih bolesti na koji možemo utjecati, tako da se naučimo djelotvorno s njim nositi. To znači da prakticiranje uspješnog roditeljstva djeluje antistresno i na taj način prevenira i poremećaj ponašanja i kronične nezarazne bolesti.

Jedan od čimbenika koji možemo kontrolirati jest i pušenje. Zato smo obilježili 31. svibnja - **Svjetski dan nepušenja**, koji je ove godine imao slogan: "**Spriječimo pasivno pušenje!**"

U RH svake godine umre oko 14 000 ljudi od posljedica pušenja. Činjenica je da pušač udiše samo 15 % duhanskog dima, a ostalo ide u atmosferu i ugrožava nepušače.

Svi pušači znaju da nema organa u ljudskom tijelu kojem pušenje ne šteti, ali o malignim i drugim oboljenjima pušači, a posebice mladi pušači ne vode puno brige, jer "to se događa nekom drugom ili u starosti". Većina pušača nema pojma o tome koliko je pušenjem ugroženo mentalno zdravlje i kako je naučno dokazano da su pušači skloniji strahovima, fobijama i ostalim mentalnim problemima. Isto tako je činjenica da pušenje prolazno remeti oštrinu vida i zato je posebno štetno pušiti tijekom vožnje. Pušači obično znaju za nikotin i katran, kao sastojke duhanskog dima, ali ne znaju za još veliki broj štetnih spojeva koje cigareta sadržava, kao što su aceton, formaldehid, cijanid i ostalo.

Pušenje ubrzava proces starenja, jer oštećuje krvne žile, a čovjek je star upravo onoliko koliko su mu stare krvne žile. Pušenje ubrzava i starenje kože, koja uz gubitak svježine dobiva i žutu boju. Pušenje uništava osjet okusa. Djeca trudnica pušačica imaju lošiji imuni sistem.

Zbog svega toga mnogi mladi u odabiru momka i djevojke kažu: "**VOLIM NEPUŠAČA!**"

Pušenje je zakonom zabranjeno u svim zdravstvenim i odgojno-obrazovnim ustanovama. Odgajatelj i zdravstveni radnik moraju biti primjer odgovornog ponašanja u promociji zdravog življenja.

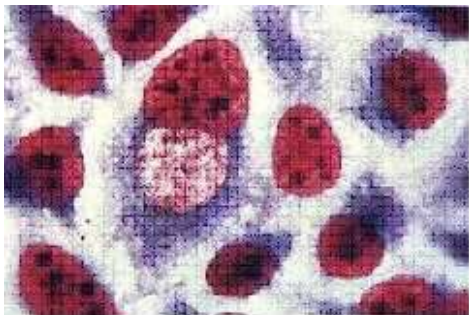
Unutar **kroničnih nezaraznih bolesti** visoko su pozicionirane bolesti cirkulacije.

U našoj je Županiji tijekom 2000. godine oko 700 osoba umrlo od bolesti krvožilnog sustava.

Zato smo pozvali na radio-postaju uvaženog dubrovačkog liječnika mr. sci. Hrvoja Brajčića, koji se uz internu medicinu, u SAD-u educirao za rad na color-doppleru krvnih žila. Poučili smo slušatelje o prvim simptomima koji upućuju na probleme cirkulacije, o indikacijama za 24-satno mjerenje krvnog tlaka, koje dr. Brajčić prakticira uz ostalu opsežnu dijagnostiku, kao i za indikaciju za color-doppler pretragu krvnih žila. Razgovarali smo i o mogućoj terapiji, ali prvenstveno o zdravim navikama kao **prevenciji kroničnih nezaraznih bolesti: kretanju, nepušenju, zdravoj prehrani i djelotvornom nošenju sa stresom.**

Radio - program je vrlo učinkovit unutar promocije zdravlja, jer dolazite slušatelju u dom ili na radno mjesto. Razna predavanja i tribine su manje učinkovite, jer se osoba prvo teže odluči da odvoji dio slobodnog vremena za « slušanje nekih znanstvenih tema », a ovako mu mi dolazimo u njegov poznati prostor, sluša nas paralelno uz eventualno neku drugu aktivnost, a dajemo mu mogućnost komunikacije jer su sve emisije kontakt-program.

SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

Već četvrtu godinu zaredom u našem gradu se održava Simpozij o spolno prenosivim bolestima sa međunarodnim sudjelovanjem, koji okuplja medicinske stručnjake raznih profila i specijalnosti s obzirom da se radi o problemu od javno zdravstvenog značaja u koji su preventivnim i kurativnim djelovanjem involvirani dermatovenerolozi, infektolozi, mikrobiolozi i liječnici

obiteljske i školske medicine, ginekolozi, urolozi i epidemiolozi itd. Statistički podaci, kako ih je prezentirao HZJZ, govore o «povoljnim trendovima» i niskoj učestalosti, ali ne smijemo zanemariti činjenicu Unutarstanične inkluzije *Chlamydiae trachomatis* da se mnoge od tih bolesti ne prijavljuju ažurno

epidemiološkim službama koje u tom slučaju ne raspolažu objektivnim i točnim uvidom u zdravstveno stanje populacije. Često se infekcije spolno prenosivim uzročnicima ne manifestiraju dramatičnim odnosno uzbunjujućom simptomatologijom, pa se otkriju tek u kroničnoj uznapredovaloj fazi bolesti sa prisutnim komplikacijama od strane spolnih i reproduktivnih organa (sterilitet, maligne promjene, rizična trudnoća, bolesti novorođenčeta...) ili drugih organskih sustava (bolesti jetre, imunodeficijencija, itd.).

Posebno je zabrinjavajuća činjenica rizičnih seksualnih ponašanja među adolescentima i mlađom generacijom. Mladi stupaju ranije u nezaštićene seksualne odnose i skloni su mjenjanju partnera što ozbiljno povećava vjerojatnost da se mlada osoba zarazi nekim od uzročnika spolno prenosivih bolesti. Zato je na nama, zdravstvenim djelatnicima, da što prije pristupimo organiziranoj, sveobuhvatnoj edukaciji intezivirajući postojeće zdravstveno prosvjeđivanje u školama, ali i provodeći zdravstveno informiranje i u svakoj liječničkoj ordinaciji gdje mladi dolaze.

Što se tiče dijagnostike uzročnika, koji mogu biti bakterijski (*Neisseria gonorrhoeae*-gonokok, *Chlamydia trachomatis*: serotipovi D-K, kozmopolitski prošireni; *Mycoplasma hominis* i *Ureaplasma urealyticum*, *Treponema pallidum*) virusni (humani papiloma virusi, *Herpes simplex* tip 2, hepatitis virusi-B i C, HIV virus) te parazitarne (*Trichomonas vaginalis*), u našem je mikrobiološkom laboratoriju ona samo djelomična. Za sada se dijagnoza s infekcijom HPV može utvrditi samo u Zagrebu (KBC Rebro, Institut Ruđera Bošković) gdje se u obriscima, uzetim metodom četkica, otkriva prisustvo genetskog materijala virusa s diferencijacijom visoko rizičnih tipova po razvoj displazija i neoplazija. Infekcije hepatitis i HIV virusom mogu se potvrditi dokazom prisustva protutijela u serumu pacijenta visoko osjetljivim imunoenzimnim testovima koje obavlja Odjel transfuzije krvi OB Dubrovnik. Infekcije genitalnim mikoplazmama moguće je sa sigurnošću dokazati vrlo osjetljivim setovima reagencija iz obrisaka uretre, cerviksa i prvog mlaza prvog jutarnjeg urina u našem laboratoriju. Test koji za sada koristimo za infekciju klamidijom, nedovoljno je osjetljiv i predstavlja samo skrining test. Naime, kako je *Chlamydia trachomatis* unutarstanični parazit, koji se čak u slučaju dugotrajne kronične i ili neizliječene tretirane infekcije, ne može naći u dostupnim stanicama, vrlo je važno pomno odabrati uzorak, pa je metoda koja istovremeno pruža informaciju o kvaliteti uzorka relevantna metoda, npr. DIF- direktna imunoflorescentna metoda, koju koriste u ZZJZ u Splitu. Postoje još metode uzgoja u kulturi tkiva (Virološki odjel HZJZ) odnosno detekcije genoma PCR tehnikama (KBC Rebro- Šalata).

Naš laboratorij obavlja i dijagnostiku *Neisseria gonorrhoeae* i sifilisa. Dijagnoza sifilisa obavlja se klasičnim parom testova- nespecifičnim VDRL i jednim specifičnim najčešće TPHA. Dva pozitivna slučaja u trudnica u Zagrebu, možda potiču na razmišljanje o ponovnom testiranju trudnica.

Dijagnoza infekcije parazitom *Trichomonas vaginalis* nije upitna ukoliko se dobije svjež uzorak (prvi jutarnji urin ili obrisak uretre ili rodnice), no ukoliko odleži više sati prije mikroskopskog traženja, možda će nalaz biti kompromitiran zbog imobilnosti parazita.

Nadasve želim napomenuti da nalaz ostale bakterijske flore koja se nađe u obriscima genitalnih organa i koja se porastom izolira u aerobnoj i anaerobnoj kultivaciji nema nikakav značaj među spolno prenosivim bolestima, a upitan je klinički značaj za osobu koja dobije takav nalaz. Najčešće se radi o crijevnim gram- negativnim bakterijama ili enterokoku koji su jedino značajni kao uzročnici urinarnih nekompliciranih i kompliciranih infekcija, a na genitalnoj su sluznici kolonizatorna flora. U trudnoći je značajan nalaz *Streptococcus agalactiae* (*Streptococ* grupe B) ili *Escherichia coli*, koji su značajni uzročnici neonatalnih bolesti- bakterijemije odnosno sepse i meningitisa.

Tablica 3. Prijavljene spolno prenosive bolesti epidemiološkim odjelima Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije od siječnja do travnja 2002. godine

Naziv bolesti	Ženski spol			Muški spol		
	do 19 g	20-64 g	65 i više g	do 19 g	20-64 g	65 i više g
Chlamydiasis	-	4	-	-	-	-
Hepatitis B	-	-	-	-	3	1
Hepatitis C	-	-	-	-	2	-
<i>Trichomonas vaginalis</i>	-	1	-	-	-	-
UKUPNO	-	5	-	-	5	1

Tablica 4. Prijavljene zarazne bolesti po epidemiološkim odjelima Zavoda za javno Dubrovačko-neretvanske županije od siječnja do travnja 2002. godine

Broj	NAZIV ZARAZNE BOLESTI	HE odjeli				UKUPNO PRIJAVA
		DUBROVNIK	KORČULA	METKOVIĆ	PLOČE	
1.	Aktivna tuberkuloza (<i>Tuberculosis activa</i>)	2	-	-	-	2
2.	Crvenka (<i>Rubeola</i>)	4	-	-	-	4
3.	Ehinokokoza (<i>Echinococcosis</i>)	-	-	1	-	1
4.	Enterokolitis (<i>Enterocolitis</i>)	29	7	14	16	66
5.	Enteroviroze (<i>Enteroviroses</i>)	-	-	-	2	2
6.	Erizipel (<i>Erysipelas</i>)	1	2	1	-	4
7.	Gripa (<i>Influenza</i>)	5	-	-	-	5
8.	Helmitoze (<i>Helmitoses</i>)	7	9	2	2	20
9.	Hepatitis A	1	-	-	-	1
10.	Hepatitis B	3	-	-	1	4
11.	Hepatitis C	1	1	-	-	2
12.	Herpes zoster	10	2	9	-	21
13.	Infekcijska mononukleoza (<i>M. infectiosa</i>)	12	5	3	1	21
14.	Klamidijaza (<i>Chlamydiasis</i>) i ostale SPB	-	4	-	-	4
15.	Kozice (<i>Varicella</i>)	133	161	77	18	389
16.	Ospice (<i>Morbili</i>)	1	-	-	-	1
17.	Ornitoza-psitakoza (<i>Ornithosis-psittacosis</i>)	1	-	-	-	1
19.	Salmoneloze (<i>Salmonellosis</i>)	7	-	7	4	18
20.	Streptokokna upala grla (<i>Angina streptoc.</i>)	135	5	-	3	143
21.	Svrab (<i>Scabies</i>)	3	3	1	-	7
22.	Šarlah (<i>Scarlatina</i>)	20	2	7	2	31

23.	Upala pluća (Pneumonia, Bronchopneum.)	2	9	6	-	17
24.	Ušljivost glave/tijela (Pediculosis cap/corp)	1	-	-	-	1
25.	Zarazna upala mozga (Encephalitis)	1	-	-	-	1
26.	Zaušnjaci (Parotitis epidemica)	8	-	-	-	8
27.	Parotitis postvaccinalis	2	-	-	-	2
Ukupno		389	210	128	49	776

OBAVIJEST CJEPITELJIMA!

Konačno su nam na raspolaganju sva cjepiva koja su predviđena Programom obveznog cijepljenja za 2002. godinu, što znači da su stigle dovoljne količine inaktiviranog POLIO cjepiva (IPV), cjepiva protiv Haemophilus influenzae tipa B (Hib) kao i ANA-TE cjepiva za stariju dobnu skupinu (osobe rođene 1941.g). Svi cjepitelji svoje narudžbe cjepiva mogu podići na Odjelu za epidemiologiju ZZJZ na svom području.

Kako zbog dosadašnjeg nedostatka ovih cjepiva Program obveznog cijepljenja za 2002. godinu nije bio potpun, molimo sve cjepitelje da odmah započnu cijepljenje s pristiglim cjepivom prema uputama iz Programa obveznog cijepljenja za 2002. godinu.

Napominjemo kako nema nikakvih zapreka za provođenja Programa cijepljenja u ljetnom periodu.

Skrećemo pozornost svim cjepiteljima koji u prošloj 2001. godini nisu postigli zakonski cjepni obuhvat za morbile (95%) za djecu rođenu 1999. i 2000. godine, da ih što hitnije cijepite s MO-PA-RU cjepivom.

U pojedinim susjednim i srednjoeuropskim zemljama zabilježen je veći broj oboljele djece od ospica sa nekoliko smrtnih ishoda. Postoji opasnost da ta bolest s turistima dođe i u našu Županiju (gdje imamo mali cjepni obuhvat za morbile, pogotovo na području grada Dubrovnika) i da izazovu epidemiju ove ne bezazlene bolesti. Zbog toga je hitno potrebno cijepiti svu djecu koja nisu cijepljena u prošloj 2001. godini, a koja su prema Programu obveznog cijepljenja bila obvezna. Isto tako i djecu koja prema Programu podliježu obveznom cijepljenju u 2002. godini (djeca s navršениh 12 mjeseci).

Napominjemo kako ljetni period nije nikakva kontraindikacija za cijepljenje protiv ovih bolesti i da epidemiološka situacija u našoj okolici iziskuje hitnost provođenja ovih mjera!

U okviru ove akcije dopunskog cijepljenja s MO-PA-RU cjepivom Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije stoji Vam na raspolaganju i rado ćemo surađivati s Vama.

BLIC VIJESTI

52. STRUČNI SASTANAK HRVATSKOG EPIDEMIOLOŠKOG DRUŠTVA

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije bio je domaćin 52. stručnog sastanka HLZ Hrvatskog epidemiološkog društva održanog u Malom Stonu od 06. do 08. lipnja 2002.g.

Uz sudjelovanje oko 70-tak epidemiologa iz svih županijskih Zavoda za javno zdravstvo, zatim infektologa, mikrobiologa i drugih gostiju, kao glavna tema sastanka bila je epidemiologija u izvanrednim situacijama. Prvenstveno je bilo riječi o ulozi epidemiologa u slučajevima potresa, ekoloških katastrofa i bioterorizma.

Osim tematskog dijela na rasporedu su bile i slobodne epidemiološke teme: kao što su epidemije (psitakoza u Splitu, salmoneloze u Čakovcu i Gospiću, hemoragijska groznica u Hrvatskoj), cijepljenje, učinkovita kontrola namirnica i okoliša i drugo.

Predstavljeno je 20-tak radova, nakon kojih su bile zanimljive i korisne rasprave.

OSNIVANJE OGRANKA HRVATSKOG DRUŠTVA ZA POMORSKU, PODVODNU I HIPERBARIČNU MEDICINU

U okviru Hrvatskog liječničkog zbora 22. svibnja 2002. godine u OB Dubrovnik dr. med. Antonija Sokal uspješno je obavila poslove osnivanja ogranaka Hrvatskog društva za pomorsku, podvodnu i hiperbaričnu medicinu. Čelništvo ogranaka čine: predsjednik dr. med. Ante Marković, spec. neuropsihijatar; dr. med. Katica Šarac, spec. epidemiolog; te Ana Bratoš, dipl. biolog. O ovom događaju javnost je informirana putem kontakt emisije na Radio Dubrovniku gdje je istaknuta korist osnivanja ogranaka u gradu Dubrovniku, kako za pacijente, turizam, pomorce i ronilačka društva, tako i za same liječnike zbog multidisciplinarnog pristupa problematici kojom se bavi pomorska, podvodna i hiperbarična medicina; te većih mogućnosti za različite aktivnosti u okviru osnovanog ogranaka

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA BORBE PROTIV OVISNOSTI - 26. LIPNJA 2002.

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije u suradnji sa Dubrovačko-neretvanskom županijom i Centrom za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, obilježili su 26. lipnja- Međunarodni dan borbe protiv ovisnosti, čitavim nizom aktivnosti i manifestacija koje su trajale cijeli dan. Moto tog dana je bio "Ovisim o tebi-zdravi dir".

Namjera organizatora bila je ukazati na problem, ali još i više na rješenje problema. Organizaciju je financijski uz brojne sponzore, potpomogao i Vladin ured za prevenciju ovisnosti.

Toga dana u jutarnjim satima, na Stradunu se okupio velik broj djece iz različitih udruga. Bile su tu eko udruge Eko-Omblići iz Mokošice i Malirači iz Čilipa, djeca iz "Društva naša djeca", mali nogometaši O.Š. Jozo Matušić, odbojkašice Dubrovnik 2001., rukometaši RK Dubrovnik, plivači Plivačkog kluba "Jug", atletičari AK Dubrovnik, mladi džudaši iz Konavala, mladi članovi folklornih grupa Čilipi i Metković te Cavtatske mažoretkinje i djeca iz osnovnih škola iz Dubrovnika. Na velikoj vrpici papira koja se protezala s obje strane Straduna, djeca su crtala i ispisivala poruke o zdravim izborima i štetnim posljedicama droge. Na štandu ispred crkve Svetog Vlaha, dijelili su se prigodni letci i majice s otisnutim motom manifestacije. U 11 sati emitirana je uživo jednosatna radio emisija na temu obilježavanja dana i prevencije ovisnosti u kojoj je sudjelovalo 6 gostiju. Od 13-16 sati trajala je radionica s mladima na temu Problemi mladih. U radionici je sudjelovalo oko 28 srednjoškolaca i studenata, a bila su tu i dva nedavno diplomirana socijalna radnika i jedan pravnik.

U 17 sati u dvorani Fakulteta za turizam i vanjsku trgovinu, prof. dr. Petar Bezinović iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu održao je prezentaciju istraživanja o konzumiranju sredstava ovisnosti među mladima, utjecaju škole na stres i psihosomatske simptome kod djece te kako djeca doživljavaju školu u našoj županiji. Prezentacija je bila namijenjena prosvjetnim djelatnicima i roditeljima.

U večernjim satima na Stradunu je organiziran koncert za mlade na kojem su najprije u ranijim večernjim satima nastupale domaće glazbene grupe, a kasnije grupa "Zabranjeno pušenje", te Ban i prijatelji. U međuvremenu sportaši, članovi Vaterpolskog kluba "Jug" i Rukometnog kluba "Metković-Jambo", Niko Pulić, Ivica i Janica Kostelić dijelili su autograme na letcima te majice i kape.

27. lipnja na sastanku članova koordinacijskog odbora za prevenciju ovisnosti ponovljeno je predavanje prof. dr.sc. Petra Bezinovića, a raspravljalo se o daljnoj strategiji prevencije ovisnosti i planovima aktivnosti za naredno razdoblje u našoj Županiji.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE
Dr. Ante Starčevića 45; p.p. 58; 2001 Dubrovnik; tel/fax: (020) 413-625
Ravnateljica: zzjz-dubrovnik@du.hinet.hr

Služba za epidemiologiju, zdravstvenu ekologiju, socijalnu medicinu, zdravstveno informiranje i zdravstveni odgoj:

Odjel za epidemiologiju:

Dubrovnik	zzjz-epidemiologija-dbk@du.hinet.hr	422-236
Metković	milljubi@inet.hr	680-299
Ploče	igor.piskac@du.hinet.hr	670-422
Korčula	zzjz-dbk-epidemiologija-korčula@du.hinet.hr	715-365

Higijensko-analitički laboratorij zzjz-h.a.l@du.hinet.hr 417-288

Odjel za socijalnu medicinu, zdravstveno informiranje i zdravstveni odgoj zzjz-soc.med@du.hinet.hr 420-886

Služba za mikrobiologiju

Odjeli:

Dubrovnik	zzjz-mikrobiologija-dbk@du.hinet.hr	417-266
Korčula	mbl-korcula@du.hinet.hr	711-147
Vela Luka		813-659

Služba za školsku medicinu

Odjeli:

Dubrovnik		356-400
Korčula		711-147
Metković	asja.cvitanovic@du.hinet.hr	681-979